

nokerschu un neweens dsihw's nepahrees mahjã, bet luhdsu man pilnu swabadibu atwehleht." Dik jau wih's gribejis apdroh-schinatees us lahdu laiku, ka to nenomet pee malas. Lepni wahrdi nemaksa dauds. Wisi karaleetas prateji spreesch, ka Turku gudriba nahk wifur par wehlu.

— 25. Juni us Donawas weens Turku monitors dewahs kerstih ap Nikopoli weenu Kreewu damflugi, bet fuga kapteinis negribedams fugi Turkeem nodoht, ir to pagremdejis apalsch uhdens.

— 27. Juni ap pulksten 12. pusdeenã 4 Turku kara fugi sahka apschaidiht Cipatoriju (Krimas krasã), netahlu no Sewastopolas winu 62 schahweeni wiswairaf gahja par bate-rijahm pahri, jeb nemas ne-atsneedsa; tee, kas pilsehtã nahja, nedarija nekahdu sflahdi. Kreewu leelee gabali laida us 3 werstes tahluma eenaidneekam 36 granatu bumbas pretim; no kura-rahm 6 trahpija un plihfa. Turku fugi pehz 3 stundahm aifbrauja juhrã.

— Englante fahk drufzin wairaf kusteht. Sawus 4 leelohs fugus ta ir atkal nosuhtijusi us Besika lihzi, lai guletu Konstantinopoles tuwumã; 4 wareni brunufugi ir wehl peenahlfuschi sflahdi. Raut nu gan zaur schahdu fohli Englante wispirms luhko us sawu paschu labumu, tad tomehr ari Turkam tas nahk par labu, jo winsch, redsedams ka Konstantinopoli Englante grib pilnam apfargahnt, war wifu karaspehku no turen'es dsiht prohjam pee zitahm wajjadfibahm. Kreewu Masfl. awise faka: Kad redsam, ka Kaukasija til peepeschi leels Turku spehks faradees, waj nau mums tad jajanta: kur tas ir zehlees? Waj nebuhs til ar Englantes sinu un klusu palihdsibu no Indijas pufehm fabiris Kaukasija? No Wihnes atkrehja weena sinu, ka Englante isdredusi, ka Sultans taisfotees weenu generalis suhtih, lai ranga ar Kreewu Keisaru meeru dereht, bihstahs, ka Kreewija ween wifus karaaugfus panemtu, taisfotees braukt pee Konstantinopoles un to eenemt. Bet waj tad lihds-schinigais draugs til drihs jau par laupitaju paliks?

— Turku ministeris stipri us tam pase, ka tee sweschee karafungi, kam atwehlehts, Turku lehgerim lihds eet, un isskati-tees, it nekahdas swarigakas passioschanas ne-aiflajsch ahtrumã us sawu walsti. Tã tad fungi daschurais nem sawadas leetas palihgã. Englantes weetneeks Kaijards gribedams passioht, ka Turkeem Asija pee Seidekanas lohti sflitti isgahjis, ussimeja tohs bihbeles wahrdus no 1. Samuela gr. 11 nod. 11. fersch. Londone faprata it labi, kas tee bij par Amoniteem, kas no Saula tikufchi isflaifti.

— Kreewu armija tohp dikti zeeti nemts ar to leetu, kur kahdu wiltibu waj nepareisibu atrohd pee prowjanta leetahm. Tã tagad ir atkal weena stipra ismekleschana bijusi: Pee Ddefas dselszeta, Masdelnas stazionẽ, guleja nupat leels pulks seena un ausu, pee Tiraspolas ausas, meeschi, putraimi u. z. Leelsirfts karawadonis bij issuhtijis ihpaschu komisioni, ismekleht, kahdas schihs leetas ir, jo bij apwainotas. Utrada, ka no swara truhka pee 12 tuhft. birkawu seena. Semkohppi deenwid's bij sawu atleekamo seenu ar skubu par dahrgu naudu pahrdewufchi, bij spaidijufchi bak's un to podreischikeem nodewufchi; tagad atrohd, ka dauds truhft un zits ir fapelejis un zitadi wainoh'ts. Uri pee labibas esoh't truhkums peepsehts; pee nodohschanas gan graudi bijufchi labi, bet zaur neglabaschann ir

maitati; zwihbaki esoh't wiswairaf sflitti, waj sagrusdinati waj jehli, pelnaini, nestaidri. Wainige nepaliks nesoh'diti.

No Asijas karalauka. Muhtar Pascha ar wifu spehku (36 batalioneem) nahk Karfai palihgã. It peepeschi Turkeem spehks ir fa-audsis labi leels; wisi trihs leelee Kreewu generalis, Oklobschio, Melikow un Tergufasow, manija, ka wineem pretim stahw weetahm ohrtik leels Turku spehks, tapehz tad ari tureja par labaku, ar Karfas aplehgereschannu un us preekscheeschannu nu mitetees un wehl sawus pulkus wairaf kohpã, pirms usnemtus darbus us preekschu dsih's. Turki drohschaki palikuschi aisteef schur tur Kreewu spehku. Tã generalis Alkasow's sinu, ka leelaki pulki Abkaseeschu nahlfuschi pret Kreewu labo spahrnu, bet tikufchi atfisti; muhsu sflahde bij 24 zilweki. To paschu deenu Turki pee Nikolajewskas gribeja mala zeltees, bet eeraudsidami, ka muhsejem nahk reserwas spehks sflah't, brauja atpakaf juhrã. Weenu dumpineeku zeemu Kreewi eenehma; pee tam us muhsu krita 30. Trihstuhftoschi kristiti no Turku saldateem dsenati, pahrbelidsa pee Kreewu generala Tergufasowa.

No Tscherkeseem, kas bij likufchees usmufinatees pret Kreewu waldischannu un tifa zaur Kreewem uswareti un zeetnenti, kahdas 200 familijas tikfchoht us Olonezas gubernu suhtitas, lai te apmetahs us dsihwi; Olonezã jau daschus gadus atpakaf atsuhtija pulzinus tahdu nemeerigu Tscherkesu; stary ziteem dsihwodami tee ir palikuschi par itin rahmeem, gohdigeem zilwekeem. Berans, ka to paschu ari ar ziteem panahks.

Wisjannafahs sinas.

No Donawas kara lauka lihds 2. Juli bij til Ahlakas sinas. Kreewu armija ohtra puse pamasitim eet us preekschu un dalahs sawds zel's. Dinowa bij eenemta, pee wifas leelas pretiture-schanahs, dauds munizijas krita tur muhseju rohtas. Pee Belas 12 Kasaku regimente aistahja Turkeem pretim, kamehr muhsejem peenahja draguni un usari un pehz 2 stundu karoschanas Turki tifa atfisti us Musischukas pusi. Gepakaf palikuschee Turku zeetofni tohp ir pa brihscham no baterijahm apschaiditi un spehks paleel palata, kas sinahs schohs zeetofnus apwakteht; pastaryahm zitas regimentes dohdahs us preekschu, jo kur tahds leels karaspehks no 100 tuhft. zilweki ar wiseem teem wesumeem eet, tur pirmajem jastumjahs stipri us preekschu, lai pakatejem ruhme buhtu, ari swabadi isplatitees. Kamehr weena data sitahs us Schumlas pusi, ohtra eet us wafaru pusi, us Plewnu un Lowazu; no Nikopolis, ka dsred, kahdi 4000 Turki nahk us Plewnu pretim. Leelakais Turku spehks sawelk'ahs stipros lehgeres us weenu widuzi stary Schumlu un Rustschuku un warbuht gribehs tur eet ar wiseem spehkeem mehritees ar Kreewu armiju.

Wisi muhsu kara eewainoti tohp us to smalkalo lasaret'es apkohpti. Muhsu Kungs un Keisars ir beeschi pats apmekle schihs lasaret'es un eepreezina ar saweem schehligeem wahrdeem zeetejus. Sirdi gan deewsgan aifgrahbi, kad iset us kara lauku, kur patlaban breefmiga rihbeschana un duhm's un uguni schanjahs un kaujahs, bet jo breefmigi esoh't zaur lasaret'es istabahm eet, tã weens nostahsta, kas pats to tur redsejis. Tur guleja wifa meera kasaks, ar 9 schitku duhreneem saduris. Us jautaschannu, ko winsch gan eesah'tu, kad tiktu wesels, winsch arbildeja: „Zaitu ar sawu piht aikal Turkam wirsa;“ tur rebf tahdus, kam kahjas un rohkas faspahrditas, weenam bij smadneses isreesufchas is pakauscha un tomehr bij dsihw's un runaja prahrtigi, zitam kruhtis isschautas, u. t. pr. Un tomehr, kur apluhfotaja az's ne kahdu zeribu nereb, tur manigu ahrtu palihdsibu un mihsiga apkohpschana spehs brihsnischigi weeglinaht un isglah't.

— Sultans newaredams isprast, ko ishti wina kara wadonis pee Donawas, Abdul Kerims, dohma, ka nezif wehl neturahs

Kreeweem pretim, ir nosubstijis us Schumlu fawu kara ministeri, lai oines flaidru atbildu. Pastarpam Turku waldischana pamehlejusi, wemt atkal Refruschus, kahdus 140,000, kas 2 mehneschu laikā warentu pee Balkana kalneem buht, bet grubti nabhses tohs fadabuht. Ziti sino, ka kara ministers, kam daudsi eenaidneeku, esohi no Konstantinopoles aissubstijis un deewasin, waj mas wairs pahnahlschoht atpaka.

Kreewi ir Rumeneeschu dselzeleem 100 damsmaschinas demuschti, lai ari wini spehi fawu karaspehku west, kur wajaga.

No **Ustjas kara lauka** sinoja 30. Juni, ka Kreewu generakam Tergufasowam 28. Juni ideweēs ar fawu spehku pee-est pee Basasidas, kur Kreewu garnisones pulskinsch bij tai zitadeļi jau 23 deenas apsehstis no kahdem 13 ubhst. Turkeem. Tergufasowas fawejus ispestija un uswareschānu panahza par eenaidneekem. — Muhseji panehma 4 leelohs gabalus un 80 Turkus. Bajasida ir isphostita, ta ka tur nau palikschana. Kreewi redjedami, ka Turku karawadonis Muktar Pascha ar wisu spehku nahk us Karsu, nostahja ar Karsas apschaudischānu un greesa leelohs gabalus us ohtiru pusi, jahjei dewahs fahnis, lai zelsch paliktu drohschi muhsu rohlās, un leelohs gabalus weda wairak us Aleksandropoles pusi, kamehr Kreewi buhs leelaku jaunū spehku sagaidisjuschi un tad atkal warehs eet us preekschu. Muktar Pascham esohi laimejes it turwu pee Karsas peenahst un tur ar fawejem rohlās fadohtees. No **Distis sinoja** 29. Juni, ka nemeerigo Abkaju pulki usbrukuschi Kreewu rohbeschmakneekem pee Koblian Tschai upes, bet kafakt un libnijas saldati bij drihs klahit un atgajaja; muhsejem krita 9 saldati.

Odesas ohstā 22. Juni notika nelaime; matrosim Sokolnikowam pulwera muzina, ko patlaban uhdenti laida, sprahga. Sokolnikowam tika abas kahjas un kruhtis faspahrditas, tā ka tas 4 stundahm fawu garu islaida; wehl ziti 4 ir weeglak eewainori. Sokolnikowas bij weens no wisu duhschigajem matroscheem, kas par faweem drohscheem darbeem Donawas Sulinas istekā tika ar Jurga medali pagohdinahst.

— Par Turku breesmu darbeem raksta „N. A. J.“ tā: 30. Juni bij kahdi 1200 Turku saldati pee Madan zeema, us Zantras upes kraista; tee isdirduschti, ka Kreewi ohtirā puse, gahja pahri un eerandstija ohtirā puse 2 Bulgareeschu firmgalwjus, kas parlaban fawus pahri sirdstaus dšina no ganibas mahjā. Turki til tamdehl ween, ka schie 2 bij kristigi, krita teem wirsu un sadausija lihds nahwei. Pastarpam bij is pilsehtina ziti iskrehsuschti, firmgalwjus glahbt, bet Turki nehma ari schohs sst un tohs aplawa, seewas tika pa wihru lihkeem wakstias, beidsot wisu pulsinu aprahwu ar salmeem un peelika uguni klahit. Kreewu saldati wisus tahdus nedarbūs redjedami ir gan dusmu pilni pret Turkeem un nau jabrihahs, ka tahdus ihwehrus nezil neschehlo. Pee weena zeema atrada seewu ar winas masu behrnu akā, Turki to bij tur eesweeduschti.

Baltijas apr. komiteja preeksch karacewainoteem 1. Juli nosubstija 2 gatawas zelalafaretes us kara lauku; winas pirmam laikam paliks eeksch Ungeni pilsehta, par wadoneem tahm ir generalis v. Witten, barons Kleist un tee dakteru profesori G. v. Dettlingen un Hoffmann.

Daschadas sinas.

No eekschemeem.

Zelgawā 28. un 29. Juni tika notureta Kursemes laukflohlotaju pirma wispahriga fapulze. Jau daudsi gadus muhsu mihki flohlotaji bij pehz schahdas augstakas runasdeenas flohlu buhschānā ilgojuschees un flohlas draugi winu ilgoschānohs gan faprata. Mehš paschi jau daschahrt esam fawu wehleschānohs isteikuschti pehz deeninahm, kurās spehtu angliigi fatezeht kohpā wisa ta fwehtiba un tee augli, kas jau no tahm daschadahm masakahm flohli. fapulzehm draudses un aprinkōs fen atlez un kas lai kā fwehtku deeninas, ja ween eespehjams, katru gadu eemirdsetu ar fawu spohschumu tais

deemsgan suhrās flohlimeisteru deenās. Kamehr muhsu flohlasbuhschāna nebij wehl us faweem sinameem likumeem nogruntejusēs, schi leeta nespehja nekury pakluht; wiseem mehginajumeem, jau juntu steept augschā, kur gruntigu, lihdsenu pamatu wehl truhka, bij par tukschu ja-iseet. Mehš sinam gan, ka lepneem mehginajumeem netruhkt fawa beedru pulka un ka ari pee mums tā bij. Ziti brihnijahs, kapehz mehš nedeijam lihds, kur ziti dohmajahs lepnu tohrni zeloht, bet drihs israhdijahs, us kuru pusi ta taisniba un zil weegli wispahrigas fapulzes paleek gaisā karajotees, ja tahs ne pehz kahdas fawas waldebās sinas fapauktas, ne pehz kahdahm dsihwes rohbeschāhm un wehstures zeltahm starpibahm nenodalidamees, ne us kahdu likumu kahrtibu ne-atspeesdamees ne-eewehro, kahds zelsch tahm ir eimams. Bet tapehz ari atkal jo preezigi sweizinajam muhsu Kursemes flohlimeisteru pirmo wisp. fapulzi, kur mums likahs un leelohs wisš eewehrohts, lai darbs eetu pa likumigu, kohrtigu un fwehtigu zelu. Ta unpat notureta konferenze Zelgawā ir israhdijschi, ka flohlotaju ilgoschānohs pehz winas ne-atleza wis no tukschas leposchānohs, kahdu schinis laikōs beeschi fahfloh, kur daudsi dohmajahs jau leelu gudribu isbirdinaht, kad tik fawas galwas, ir tahs kuhtrakahs, fadur kohpā. Kursemes flohli. runas deenas Zelgawā ar teem daschadeem preekschā likumeem, ar wisu to beedru dsihwu dalibu ir rahdijschās, ka kohdola tahm netruhka; tā zeenischāna, kahdu konferenzes galwa, tas no waldischānas zelts flohlas leetas wadonis ar katru fawu wahrdu us flohlotajem rahdija, apleezinaja, kahdā augstā swarā muhsu flohlotaji ar fawu darbu stahw wisas walsts preekschā un pazilaja winu sirdis us turpmaku dsihschānohs; tas jauks waigs, kahds no schihs konferenzes eespeedahs wisu to flohlasdraugu sirdis, kas ween pee konferenzes dalibu nehma, ir wisu sirdis fahildijis un fehkla bijis, kas nesihš fawus daudsfahrtigūs anglus. Scho rindinu rakstitajs noschehlo, ka winam nebij eespehjams wisu to konferenzi lihds pawadiht, bet ko tas ar fawahm azihm redseja, ar fawahm aushim dsirdeja un ko pee wiseem atrada lihds apleezinatu, peeteek, ka no sirds wisas tautas preekschā muhsu Kursemes laukflohlotajem labas laimes war wehleht us winu pirmo un tahdahm pat turpmakahm wispah. konferenzehm. Widsemes flohlotajem tahdas jau fen gadus pastahw. Par teem daschadeem konferenzes spreedumeem, kā dsudam, no konferenzes puses paschas Latw. awisehm tiks zaur iswehletu sinas deweju preekschā likts, kas der preeksch pasinoschānas. Us konferenzi bij 220 flohlotaji un 12 mahzitaji.

Zelgawas dahmu komiteja preeksch karalafaretu eeriktes dara sinamu, ka wina us leelohs Baltijas apr. komitejas nospreeschānu ir fagatawojuschi 50 gultas preeksch saldāteem un 10 gultas preeksch wirfneekem. Lai lasitaji sinatu, kas wisš pee weenas gultas peeder, gribam to tē klahitak ussishmeht. Pee katras gultas peeder: 1 gultas maisš ar zilpahm, 1 leels spilwens, 7 masi spilwenini, 18 palagi un paladšini, 2 deki, 9 dweeli, 8 lakati un lakatini, 18 krekli, 7 bikšas, 4 jakas 3 johstas, 15 p. seku, 1 p. kurpu, 1 swahrki, 6 kabatas drahnas, 48 bandaschās, 36 mainu lakati, 77 apseenamee, 2 ledustihkli un wehl daschas sikhakas leetas.

No **Leel-Blatonēs**. Swehtdeen, 5. Juni istrauzeja muhsu apgabalu waimanas, ka ugunsgrahks iszehlees. Ugunim par laupijumu palikuschās schiejeenes Leel-Druku faimneeka klehtis, lai-

dari lihds ar firgeem, gohwilm, labibu un wifahm zitahm fainneezibas leetahm. Tikai weens firge ir wehl atlizis, ar kuru fainneeks bij us basnizu aisbrauzis. Lai gan laudis drihsunā fastrehja, tomehr faufa laika un uhdens truhkuma dehl newaredami wairs leesmas jawaldiht, fargaja tik timwejahs mahjas un zitas atlikufchas ehkas. Skahde ir lohti leela. Ehkas bijufchas apdrohschinatas. No kam uguns zehlees, nau wehl sinams.

Upskaldetohs ir bagatigi apdahwinajufchi muhsu dsimtskungs barons von Hahn un arentes kungs grafs Lambsdorff, par ko tee wineem sawu firsnigako pateizibu issaka. — Zerejan, ka radifees dauds tahdu palihdsigu rohku un firfchu, kas palihdshehs apbehdinateem pee ehku usbuhwefchanas un zitahm wajadsibahm. S. N.

Treknu pagasta, Alisputes aprinki, ir schini pawafara weens buhwimeistars, kas flehete jaunus jeenas zehlis, no frisdameem balkeem nosists. 5. Juni tam pascha pagasta kahda fainneeze no rihta us kahdu sapulzi eedama bija sawu 4—5 gadus wezu dehlinu bes ufraudfichanas mahjas atstahjufi. Behrus aisgabjis pee akas un tur eekritis. Behruinsch dsila aka frisdams gau buhs nositees, jo galwina tam bijufi stipri sadausita. Pa wehlu mahte nu pehz sawa behrua waimana. — Kaut jete akas no mahjahm sustu un pumpes taptu eetaifitas?! — Grohbinas un Alisputes aprinki ilgu laiku jau pehz leetus ilgojahs un ja tas it drihs nenahk, tad gan ar wafaras sehju, ihpafchi ar meescheem, buhs pagalam. Naktfalsna 7. un 8. Juni dauds skahdes darijufi. Dauds dahrsos ir pukes un faknes, laikam ari auglu rohku seedi un tihromos kartufeli nosalufchi. Gau daudsfreis redsam stipri apmahkufchu debesi, bet leetu wehl ne-efam fagaidijufchi. Plawas sohla mas seena, rudsi lihds schim ir labi. Vohti dauds gohwelohpu schini apgabala kritufchi; sliks miteklis pagahjufcha seema un aplama baribas atraufchana pee tam gan buhs wainiga. S.

Pormsahtha ir weens no teem leelakeem pagasteem Gransdas kirspehle. Schihis muishas ihpafchneeks bija lihds scho Turga deemu barons Jofes von der Kopp, kas Pormsahthu 37 gadus waldija un schogad to pahrdewis, aisgabja us Zelgawu, — Zeen. barons J. v. d. Kopp par sawu kauschu attihfichanohs mihligi gahdaja — teem jau preeksch gandrihs 30 gad. us sawu kabatu skohlu, kahda masa muishelē, eeriktēdams un teem 1866. gada wifas mahjas par mehrenu firgu pahrdohdams, ta ka Pormsahtheeki ir jau pahrtikufchi un gaischi laudis. Pormsahthes fainneekem ir jau no fen laikeem tee staltakee firgi par daschu apgabalu. — Wisi 41 fainneeki, kas nu jau 11 gadus gruntineeki, ir jau sawu grunti un mahjas uskohpufchi, kas leezina, ka v. Kopp kungs nau Pormsahtheekem patchwis bijis. Winsch bij ari zitadi leels kahrtibas un glihtibas mihletais un deewabijigs kungs. — Pee wina wajadsesa wifam us mata buht, bet ari winsch us mata riktiga laika katram amatneekam un strahdneekam sawu algu atlihdsinaja.

Pormsahtheeki ir sawam aisgabjufcham kungam par wifu teem daritu labumu pateizigi. — Pee atwadifichanahs, kad Pormsahthes pagasta skohlotajs ar saweem skohlneem atwadifichanahs dseesnu nodseedajis runaja pag. ffrühweris G. Feldmana k. wisa pagasta wahrdā us sawu wezu kungu schahdus wahrdus: „Zufsu waldifichanas laiks Pormsahtha, zeenigs tehws, nau wis ween rohshu deenas un preekus, bet ari dauds darba un puhles Zums nefis, un kad mehš us to pagah-

jufchu laiku metam azis atpakal, tad waram gan atfihst, ka Zufsu ne-apnikufchas puhleschanahs Deews bagatigi swehtijis. — Mums ja-atfihst, ka Zufš mums ne tikai taisnigs kungs un waditajs, bet ari mihligs palihdsedams un pamahzidams tehws efat bijufchi. So neween par meesigu labklahschanu Zufš par mums ka tehws par saweem behrneem gahdajufchi, bet ari muhsu gara apgaismofchana Zums ruhpeja, ta ka zaur Zufsu mihlibu mums wispirma skohla, Pormsahthas pagastam, tika zelta, un wehl tagad, ihfi preeksch Zufsu aiseefchanas, mehš preeksch sawas jaunahs taisamas skohlas no Zums efam leelu palihdsibu dabujufchi. Zufsu atmina paliks pee mums us behru behrneem laba peeminā! — Uri zeenigai mahte pateizamees! — Zif atraitnes, bahrini un ziti behdu un truhkuma zeeteji netapa zaur winas mihligu mahtes firdi apgahdati. — Uhdam to angsto debes Tehwu, lai Winsch Zums un zeen. mahte to atmaksa un Zufš un Zufsu peederigus bagatigi swehti 20. 20!! — — Ar eekufinatu firdi zeen. barons schehs mihligus atwadifichanahs wahrdus fanehma un us teem atkal ta runaja: „Gsuu 37 gadus kohpa ar Pormsahthes pagastu dsihwojis un kohpa ar wineem preekus un behdas nefis! — Kad es Pormsahthi pirku, bija mana iddeenifchka Deewa kuhgfhana, lai mana gahdashana un darboschanahs Deewam labpatihkama un pagastam par labu buhtu. Lai Deews sawu rohku par Pormsahthas pagastu allasch tura un lai pagasts sawus behrus deewabijafchana usaudfina, Deewa swehtiba tad bagatigi par wineem nahks. — Zifaku pee sawas schfirschanahs no Pormsahthas to karstako pateizibu wiseem, kas ar ufizigahm firdihm man eeksch un preeksch ta pagasta palihdsesufchi strahdaht, tapat ari teem, kas tagad pagastu wada, un kuhdsu Deewu, ka Winsch gribetu sewim par gohdu, pagastu un wina waditajus allaschjin west un wadiht.“ — Zapeemin te klahst, ka tas Latw. awifchu lastajeeem labi pashstams rakfimeeks un dseesnu rihmetajs Matihš Bieting bija tas pirmais skohlotajs, ko zeenigs barons J. v. d. Kopp us sawu kabatu Pormsahthas pagastam peenehma un Leimuma masa muishelē eelika, kur winsch lihds mifschanai, lihds tam 1861. gadam — pee Pormsahtheeku jaunahm dwehfelehm tizigi strahdaja. — — Kad zeenigs barons J. v. d. Kopp preeksch Turgeem Pormsahthas muishu ar sawejeem atstahdams us Zelgawu gahja, tad tai deena wisi Pormsahthes fainneeki ar sawahm fainneezehm un pagasta preekschneekem (kahdi 40 rati) schfirofchahs kungs lihds Preekules bahnusim — ar mihligu, bet skumju firdi pawadija. — G. J. S.

No Dubulkeem. Rodegufcha alzijas nama weeta inscheneers Miklafchewski ar arkitekta Diez k. palihdsibu ir riktigi, ka bij sohlijufchi, lihds 1. Juli jaunū bahdesweesu sahli dabujufchi gatawu. Kad usluhko, zif leela schi jauna ehka, zif smalki eekschā eerikteta, tad jabrihnahs gan, ka wifs tas darbs tai 17 deenu laika ir tizis padarihts. Zumts ir, ka schinis laiks to pee tahdahm platahm, augstahm buhwehm dara, bes wehrbalkeem un gul tik us zangu saitehm, ta tad 60 pehdu gara un 30 p. plata sahle ir widu lihds 27 p. augsta, pee seenahm 18 p. Gekfcha ir ar audeflu tapetehm un mahlejumeem isgresnota, ka ir ko redsch. Ehdama sahle ir 30 p. gara un 20 plata, bes kam ir wehl weena gala ehds dahmu kambaris un 2 kungu kambari, ehtra gala kuhnas, pagrabs, rohlastambari, behningi u. z. Arkitekta wifu to ihfu laiku strahdaja

pa 60 zilweku lihds pat tumsai, lai waretu gatawu dabuht un parahdit, ka neween Amerikā proht tik ahtri ko usbuhweht, bet ari Rihgas meistri to speht.

Das jaunais dielszela gabals stary Rihgu un Major-muischu (tahs 21^{3/4} werstes) nu ir no 25. Juni braukšchanai atdohts. Tahs stajones us schi gabala buhs: Dohrenukalnā, Sasumuischā, Puhpē, Buldurnuischā, Edinburgā, Major-muischā. No Rihgas nobrauz lihds Majoreem eeksch 45 minutehm, maksā ir 1. kl. 69 kap., 2 kl. 53 kap., 3. kl. 30 kap.

Rihgas zigaru fabrikanti atsaukdamees us stipru tulles pa-augstinaschanu laudihm issludina, ka wini nespehji sawas prezes par lihdschinigeem tirgeem wairs pahrdohd un teem maksā esoht japa-augstina.

— Wisi pee Baltijas domehnu waldbas amatōs stahwo-schi kungi ir apnehmuschees lihds schi gada beigahm 1 procenti no sawas lohnes doht preeksch Rihdseneeku saldatu familijahm, kur tehwi un wihri tagad deenestā aissaukti.

Pahr Rihgu 20. Juni bij stiprs pehrkons, kas wairaf weetās eespehra, Dinamintes celā nodega pusbuhwē stahwosch namš (kaufmanim Puls peederigē). Zalgawas ahrrihgā eespehra kahdā skursteni, tāpat sešhā. — Pehrkons nospehra ari Pinks muischas Duhšchal mahjās, kur wifas ehlas ar uguni aigabja. — 20. Juni weens wihrs, Zehkab Einat, pee Bezfaules peerakstihis, brauzā ar wesimu us Katerinas dambja pa wahrteem fehtā, wesums bij par augstu un wahrtu wirsus notreeza brauzeju semē, tā ka tas nositahs.

Werojas aprinka pagasta wezakee 4. Juni noturejuschi sawu pirmo sapulzi; par wadoni sapulzei bij brugu teesas kungs barons Maydel. Pa leelakai dalai nahza tahs pašchas leetas pahrspreeschana, kahdas Lehrpatas un Bilandes sapulzēs bij pahrunatas, prohti: kā sirgu sahdsibas buhtu desdejamās, kas jadara, lai pašes laudis eetu masumā, kā nodohschanas no isgahjuscheem pagasta lohzeekleem peedsenamas u. t. pr. Schi konference tiks sawu protokoli drukahnt un wiseem ta aprinka pagasta wezakeem peesuhthit.

No Pehterburgas. Us eekschleetu ministera pawehli tiks „waldibas finotajā“ turpmak listes issludinatas par wiseem kaufchanās waj zaur eewainoschanu krituscheem saldateem; is schihm listehm tad atkal nahks issludinajumi katrā gubernā gubernu awifēs un zitās.

— Ministerijā tohp ta leeta nospreesta, kas ar teem karā zeetnenteem darams; tee, ko us Melnajs jubras fanems, tiks Rarkowā salafiti; kas no Donawas nahks, Kischinewā un kas no Kaukasijas, Nostowā.

— Pehterburgā naudas smehdē tohp stipri tagad strahdahts, kal selta- un sudrabnaudas, ko suhtihnt turp, kur armijas usturs ar skaidru naudu tuhdaļ ja-aismaksa.

— Wimu nedel ir atkal 6 pilsehtōs jaunās karalafaretes ar 710 gultahm eetaifitas: Maskawā 250, Leepajā 20, Kowlowā 150, Taganrogā 100, Kurskā 150, Besnikowā 40.

— Us Kaukasiju, us eenemto Ardahan pilsehtu, isjuhthija weenu komisioni, kas lai unem wifas tur atraftas leetas. Kreewi tur sawas rohkās dabujusch 33 tuhst. puhrus kweeschu, 18,000 p. meeschu, 200 birkawu sahls, 1074 muzinas pulwera.

— Stary teem duhschigageem, pirmageem Donawas pahrgahjeem bij ari wirskomandeera, leelsirka Nikolaja dehs Niko-

lai Nikolajewitsch 20^{1/2}g. wezē; ar Wolinijas gehgeru pulku kohpā eedams, winsch bij weens no teem pirmageem, kas ohtru kraustu atšneedsa. Keisars apdahwinajis leelsirku ar Turga ordenu no 4. klases.

No Pehterburgas. Generalis Todlebens ir no Helsingforsas nobrauzis Sweaborgu un zitus Pinnu semes ohstu zeetokšnus pahraudsiht. — Us Keisara pawehli, Blojeschtōs parakstītu, 606 junkuri is daschadahm junkuru fohlahm ir par ofizereem atlaisti un stahs tuhdaļ armijā. — Frantschu kaufmani no Bordo pilsehtas preeksch karā eewainoteem Kreewem ir atsuhthijuschi 14 tuhst. franku. Frantschu karā ari Kreewu kaufmani peemineja karā eewainotus Frantschus. Nu ta atmaksa.

Rijewā, Podolijā un Wolinijā grib paglabhinu pret sirgu sahdsibahm panahnt zaur to, ka eerikte asekuranzbeedribu, kur no wiseem sirgeem pehz 3 schkirahm (30 r., 60 r. un 80 r. wehrtibas) maksā pa pus procentei, tas buhtu 15, 30 waj 40 kap. Katram sirgam tad isdohs sawu paš. Afekuranzes statutes ir preeksch apstiprinaschanas waldischanai eesuhthitas.

No Odesas raksta, ka tabaka tur paleekoht stipri dahrgaka zaur to, ka no Turku semes nekahda tabaka nenahnt andelē. Personas gubernā, kur pehrn us 380 desetinahm usanga 720 birkawi tabakas, schogad nau ne trescha dala no tam fehta. Besfarabijā zitōs gadōs bij 5 reis tik dauds sehts, kā schogad. — Odesā nupat isprohwesusch izeenu jaun-issgudrotu aparatu, ar ko, pirms eenaidneekulugeem laisch torpedus klahnt, war papreekschu wifus eenaidneeku matroschus no fuga nodsiht un fugi tufschu pataisiht. Das noteek tā: Rugis no labas istahlenes tohp ar degoschahm leetahm, kas labi tahlu aisschaujamas, pahrleets, tā ka neweens newar us fuga wairs glahbtees. 3 generalis bij klahnt pee isprohweschanas. Ari to warehs Turki dabuht baidihnt, kad azis lihdihs.

No ahrsemehm.

Wahzu keisars isdewis pawehli, ka schini laikā no Wahz-semes nau brihw sirgus iswest par rohbejhu.

Wahzsemē, Kelnas tuwumā, kur kahdā laukā bij pamanihis tas no Amerikas eenestais breefsmigais kartupelu pohstijais, tā sauktais „Kolorado kukainis“, us waldischanas pawehli tika wifs tas lauka gabals ar uguni skaldrohts. Apbahrstija ar sahgu skaidahm, ko ar petroleju apslazija un laida tad uguni klahnt, tā ka tur wifahm kukainu ohlinahm bij ja-ismihnt. Lai Deews dohtu, kad schis weefis pee mums wairs nekur nerahditohs!

Wartse beidsamo Juni Franzijas presidents Mak Mahons notureja ar leelu gohdibu leelu munshuri par kahdeem 40 tuhst. saldateem. Wifs pilsehts bij kahjās; atminejahs atkal to laiku, kur senak atpakal Frantschu keisars ar leelu lepnibu tahdus munsturns tureja un ar sawu lepno spehku wifas walstis beedinaja. Ari presidents islaidis manifestu pee karaspehka, kā zitureis keisars to mehdsā darihnt. Ziti ari dohma, ka pamastim un klusitim atkal jauni keisara laiki tuwojahs.

— Ewehtigi tee, kas meern tur.

(Wijams.)

Stuburs ar sawu kohka-kahju scho seemaswehtku swehtwakaru pahrkliboja wehlat nekā zitahm reisahm mahjās. Scho-deen laimesmahuina wimu ihpaschi bij lahlojusi, jo wifam bij wairaf kehrees nekā wifahm zitahm reisahm, un tapehz winsch

lahdu masumiau no tam preefch fittahm wakarinahm isdewa, tadeht wintch tad ari bij preezigs un lihgmis.

„Labu dariht un dahwanas doht ne-aismirsteet.“ wintch whpfnadams fazija, „jo lahdi upuri Deewam patihkami. Un man ari!“ wintch preezigi issauzahs. „Gribu abeem bahrenisheem ohtra gala ari seemasfwehtku preefus sagahdaht. Wineem ta ka ta jau nau zits nekas, ka tikai mohkas, bads un sailums, lamafhana un fiteeni ween no abahm feewahm ja-iszeech.“ — Wintch eededsinaja lampinu un eefahka winas gaischumâ ispa-kah. Wispirms wintch pahfklaitija sadabuto sifku naudu, kas wairak la dahleri istaisija. Behz tam wintch atschkhirra maises nuzinas no raufcheem. — „Ari no teem bahrenisheem ir ja-dabu,“ wintch fazija. Is maises un pehperkohku gabalineem wintch salika diwi laudsites, kas pehz wina dohmahm preefch diwahm fwehtku deenahm peetika. Behz tam wintch gahja behrnus no ohtra gala atsfaukt. Bet ah, ohtra gala durwis wintch atrada aisschautas un nedabuja nekahdu atbifdi us sawu flaweschjanu un faulschjanu. — „Waru gan dohmaht,“ Stuburs atgreesees fazija, „ka behrni no apfahrkleijofchanas ar smago leierkasti pee gala nokufuschi un buhs laiku guleht aisschajuschi. Abas feewas turpreti buhs to masuminu naudas, to wini pahrefuschi, par schnapf isdewuschas un nu tagad sawu schwinguli isgul. Nu, nekas — rihta ari pehperkohli labi smekehs!“ Wintch guleja meerigi lihds rihtam.

„Kas tas?“ wintch no rihta usmohdees prasija. „Wakar wifu zauru deenu mana krahsns nau kurinata un tomehr smird pehz duhmeem. Tur ohtra gala winas taf nebuhs kahdu ne-jehdibu padarijuschas? „Bes ka sawu kohla-kahju buhtu peesprahdejtis, wintch sagrahba pee sawas gultas stahwoscho kuki un iskliboja is istabas. Kehlis bij jau pilns duhmu, kas is ohtra gala istabas durwihm speedahs. Lai gan Stuburs pee durwihm flauweja un brehza pilna balsi, tad tomehr to neweens nedfirdeja. Wintch tadeht gahja atpakal sawa istaba un sawu kohla-kahju panehmis eesita durwis. Beesi duhmi winam kuhpeja preti. Wintch eekliboja zaur duhmeem istaba un atwehra lohgu. Wehl bij wifs tumfiba tehrpees. Stuburs usmekleja bahrinu gutasweetu, bet — gulta bij tufcha. „Nabadfimi!“ Stuburs nopuhtahs. „Kur gan wini sawas nahwes bailes buhs eeliduschi?“ Wintch tschamdija un melleja par kaktu fakteem: bet — wifs par welti. Behrnus wintch ne-atrada. Tikai abas feewas wintch uskehra, bet — Deewam schehl! — aukstu, sifhwu lihku kahra. — „Behrni nemas nau pahnahfuschi,“ Stuburs fazija, „to war ari no tam redseht, ka leierkaste truhst. Noslahpuschi wini nu gan nau, bet — bet — warbuht nosaluschi.“ —

Stuburs fazehla sahdschu trohfsni. Sahdschus eedfihwotaji sanahza un ismekledami atrada to wainu, kamdeht abas wezites bij noslahpuschas. Krahsns bij saplihufi un pilna fohdreju. Atnahza ari no Alminakalnes kahds fulainis, kas sinu atnesa par pasuduschajeem behrneem un ka wini wehl kahdas deenas Alminakalne paliks. Bet wini paklahs pawifam tur, pehz tam, kad Edmunds dabuja smaht, ka wini maiesmahte bij mitufi. Edmunds lika winus kreetni isskohloht. Pehz skohlas gadeem Kahrliis palikahs pee wina par muischlungu un Latina tika no kahda gohdiga semkohpja apprezeta. —

Behz trim nedelahm, kura laika Edmunds ar Rosaliju nemas nebij fastapufchees, Edmunds dabuja no Rosalijas mahtes

wehstuli, kura wina Edmundam sawa un sawa laulata drauga wahreda issazija, ka wina deribas ar Rosaliju ir isnihzinatas. Ari isteiza to wainu, kamdeht ta notizees. Abu dabas efoht tik sawadas, ka wini nekad sawa lauliba kreetni nedfihwotu. Starp wineem buhtu weenumehr tikai muhschigs dumpis un cenais. Tadeht dauds labak, ka wini isschikrahs. Wehstule atradahs ari kahre peelikta, us kuras bij rakstihis, ka Hugo Stammers ir faderinahts ar Rosaliju no Dhschkalnes. Pahri nedelas wehlat pahrweda Edmunds Albertini us Alminakalni par sawu laulatu draudfeni. Dhschkalnes papus par to lohti errojahs un pukojahs, Edmunda mahte turpreti atkal preezajahs un lihgmofjahs. Schi lauliba bij ta laimigaka wirs pasaules un Edmunds pateiza Deewam, kas winam lepna, leekuligas, angstprahtigas laulatas draudfenes weeta peeschkhirra pateesi engeli, ta laipniba, ta mihliba. — Atkal bij seemasfwehtku fwehtsawakars atnahzis. Edmunds preezigi aisdedsinaja eglites fwezites un apluhfoja bagatahs schkinkibas, to wintch bij apgahdajis un nospreedis preefch sawas karsti mihlotahs laulatas draudfenes Albertines, sawas mahtes, saweem deenestneekem un abeem audsekeem, ir pat wezais usars Stuburs nebij aismirfts, ir wintch tika schai wakara bagatigi apdahwinahts. Us Edmunda saweenu cenahza wisi ar preezigeem waigem seemasfwehtku sahle. Wifsem papreefchu nahza weza un jama nama-mahte. Wezajai nama-mahtei bij us rohlahm winas feschu nedelu wezais dehla dehlinfch, Albertines pirmdfimuschais. Wifsem beigas kliboja wezais Stuburs ar sawu kohla-kahju.

Kad Edmunds sawu laulatu draudfeni us dahrgo feltleetu usmanigu darija, kura pehrn par seemasfwehtkeem preefch Rosalijas bij nospreesta un schodeen pee Albertines schkinkibahm peelikta, wina fazija us sawu dehlinu wihra-mahtes rohkas rahdidama: „Nau, kur mana wisdahrgaka feltleeta!“ — Schi tagad wehl tik masa feltleeta atplehta platas azis, kad mirdsofchahs fwezites ceeraudfija. Islikahs, it ka wina usmanigi klaufitohs, kad Latina nelakes neredfihgahs Annas leierkasti, kuru Edmunds bija atpirzis un winai scho wakar par seemasfwehtku schkinkibu dahwinajis, eefahka spehleht un abi bahrenischi schehla balsi dseedaja.

Edmunds apkampa sawu firdsmihlotu laulatu draudfeni un wini karsti pee sawas firds speedams fazija dsiki aissgrahhta balsi: „Swehtigi tee, kas meeru tur, jo tee tiks Deewa behrni faukti.“ —

G. D. B.

Vabas laimes lasitajeem!

Behterburga, 1. Juli. 25. wilschana no pirmahs 5 procentes wahsts-aifseeneschjanas bittetehm tee leelakee winnesti us scheem nummureem isnahza:

200,000 rubl. us febrju 8306—48, 75,000 rubl. us 16738—12, 40,000 rubl. us 18622—38, 25,000 rubl. us 9018—26.
3 winnesti pa 10,000 rubl. us 15581—3, 172—20, 5075—11.

5 winnesti pa 8000 rubl. us 14552—32, 15013—30, 7193—5, 8589—42, 1633—46.

8 winnesti pa 5000 rubl. us 15919—38, 16349—32, 12308—46, 17489—44, 18324—2, 794—39, 15358—38, 4209—44.

20 winnesti pa 1000 rubl. us 18237—49, 19860—29, 13471—23, 6304—41, 1199—11, 8691—24, 15054—32, 17101—17, 1627—4, 9313—14, 5122—4, 908—12, 965—3, 3303—7, 81—31, 10806, 13771—32, 96—48, 17202—40, 5176—49.

Sludinafchana s.

Dseefnu grahmatas

preeksch mahjahm un basnizas, tapat leela ka masa kabatas formatā
daschadōs sehjumōs,

no weenfahrtigeem libds uf to kofschako ar glihti apfelteu wahku un lapahm,
ir arweenu

Ferd. Besthorn grahmatu bohdes, Jelgawā un Kuldigā,
dabunamas.

Schis masahs dseefnu grahmatas, kas uf laba un sipra papihra glihti drukatas,
daschadōs jautōs sehjumōs, no jautaka samta sehjuma ar feltitahm lapahm, feltiteem un fudra-
boteem klambareem libds weenfahrtigeem ahdas sehjumeem ar feltitahm lapahm un prefeeteem
wahkeem, eeksch leelas iswehles arweenu ir dabunamas un atradihs gan wisjahrigu labpatilfchahu;
kattris pirzejs wor pahleezinatēes, ka pehz wina patilfchanas ir gahdahts. Wiswairak ir
schis dseefnu grahmatas ka eeswehleschanas dahwanas derigas, ka ari preeksch tahdeem, kas
tahtlumā ufturahs; it ihpafchi karawihreem winas ir lohti eewehlejamās, jo winas sawa masa
formatā deht ir katra weeti weegti paglabajamas.

Skoblas sinojums.

Mana skobla, **Saldū**, sahlfeses atkal 1. August
f. g. Uf wehleschanohs un pehz nolihkuma es ari
flohlenus preeksch gimnastias widuwejahm lasehm
fagatawoju. Skohlent war ari pee mon kofrtelt
ar jeb bes koftes dabuht. Gohdajamus weza-
kus, kuri sawus behrnus manā skobla radidht grib,
ludhu tohs laikā, wehlahais libds 10. August pee
man peeteift. 1-1

S. Krause, skohlotajs.

No

Jehkaubmuischas

pagata teefas teef zaur scho pasludinabts, ka 12.
Juli f. g. schi pagasta Zepilfchu mahjas salmeela
warahdu deht mantiba, ka: bishu lobht, 1 femaspuhl-
fentis, lobht un daschadas wirtschaftes leetas pret
skaidru maksu pahdrohtas tiks.

Baltasch, 25. Juni 1877.
(Nr. 115.) Preekschfchd.: J. Kruhtain.
(S. W.) Teef. str.: Horit.

Saldū.

Zaur scho daru zeentgai publikat sinamu, ka es
zaur salilfchahu ar manu schwahgeti **Julius**
Szaakfchona k. apafsch wina firmas westu andeles-
weetu atschkhrts un apafsch manas firmas

Hermann Edelstein,

manufaktur- un mohdes-prekfschu bohdi eeksch
preekschlalk **Serzenberga bohdes**, Hellmana
nama, pee tirgublatfcha, no Juli mehnescha fah-
loht efnu atwehris.

Manu jaunu apremfchanohs zeentgai publikat
gohdbisigat eewehledams, luhdsu pee labas apdeeneschya-
nas un lehteem tirgeem mani laipni apmekleht.

Ar zeenifchahu 2

Hermann Edelstein's.

Uwifschu lasitajeem

ufflurejam te tabs daschadas kara lauku lau-
fahrtes, kas **Westhorn** k. grahmatu bohde un ari
zitās grahmatu pahdrohtawās dabujamas:

- 1) **Turku kara lauka laukfahrtē**, peedohta
Lano. av. 1876. flabt. Wehl daschi effemplari no
tabh atskufchi un tiks par 10 lap. gab. pahdrohti.
- 2) **Europaische Turkei** 25 lap.
- 3) **Karte von Kaukasien** 25 lap.
- 4) **Karte von Rumänien u. Bulgarien**
25 lap.
- 5) **Karte des Schwarzen Meeres und**
Rüstenlandes 25 lap.
- 6) **Karte des Europäischen Russland**
25 lap.
- 7) **Petermann Russisch-Türkischer Kriegs-**
schauplatz 60 lap.
- 8) **Sandtke Russisch-Türkischer Kriegs-**
schauplatz in Asien 50 lap.
- 9) **Sandtke Generalkarte des Schwarzen**
Meeres 60 lap.
- 10) **Spezialkarte der Europäischen Türkei**
75 lap.
- 11) **Karte des russisch-türkischen Kriegs-**
schauplatzes in Europa und Asien.
1 rubl.

Mafais faknu dahrsneeks,

jeb derrigi padohmi, ka wiffadas dahrsu falnes ja-
fehj, jakohj un seemā jaglabba, fehklas ja-audse un
t. j. pr. pehz dauds gaddu isprohwefchanas, (ar masu
apriiff un dahrsa kalendert flabt) farakstik no
S. Klewera, Kalkelumuischas dahrsneeka.
Mafka 35 kap.

No Mihgas uf kara-lauka — Turziju — aifzoko-
dams, issaku Kursenē wifseem radeem, draugeem un
pafstfameem „firnuigas ardeewas.“
Uf attalredfchanohs!

Wilhelm Seemann.

Sludinafchana.

No Jelgawas pilsehtha spahrkases
direkzijas teef zaur scho wifseem sinams
darihts, ka Juli mehnesi netiks ne-
lahdas sehdeschanas noturetas un ka
ari Juli mehnesi maksajamahs rentes
G. Westermana k. kantori no buchhal-
tera k. **J. Bagdahn** tiks preti nemtas,
pee ka ari tahs ngunsbeedribā apdroh-
schinato gruntsgabalu polizes (atmi-
nas scheines) ir nodohdamas. 2

Jelgawā, 30. Juni 1877.
(Nr. 11.) **Direkzija.**

Blankensfeldes pagasta nama pahrbuhwefchana ir uf
267 rubli fudr. apwehrieta un tiks **G. Juli** f. g. pus-
deenas laikā. Blankensfeldes pagasta nama apafsch teem
tant pafschā deenā tur eestartameem nolihkumeem uf
masakfoblitfchahu isdohta. 1
(Nr. 69.) (S. W.) Pag. wez.: J. Gintehn.

Jelgawā

leelaja eelā **Nr. 22, Szaakfchona** nama.
Augusti zeenijamat publikat daru zaur scho padewigi
sinamu, ka es peenemu apstelleschanas uf jauneem
fidraba- un selta pulstereem un tohs pagatawoju
pehz wisjaunatajeem sileemeem; tapat ari usnemohs
reparaturos isdaribt, par turahm 2 gadi galwoju, un
siliti taifstus pulstienus pahretaitiht; ari pulstienus ar
wezahm eekschahm atjaunoju, tā ka wina neween at-
kal tigus gabus ir bruhkejami, bet wina eekschas ari
tikpat spohdras isfatahs, ka jaunu jauno pulstienu
eekschas.

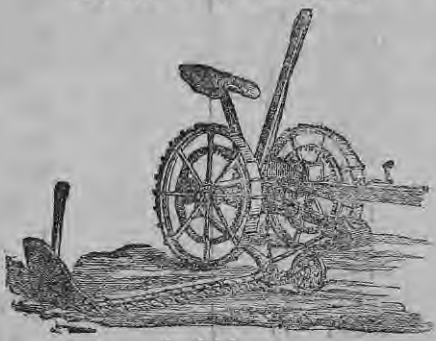
Zaur tam, ka patš wairak gabus fabrikōs pee
jaunu pulstienu taifschanas schahdajis, zeru wifus
tohs angfchā minetohs darbus uf to kretnato ispi-
dibt un eeludhu tadeht augstl zeenijamo publiku mani
ar sawajam apstelleschanohm pagohdinahht.
Ar augstu zeenibu

J. Klawansky, pulstentaitiftajs.

Skoblas behrni,

kas Jelgawas skoblas apneffe, war dabuht labu kofrt-
telt jeb ari pensju leelaja eelā **Nr. 32**, ehvagt, pee
Dandseus lunga. 3

Amerikas

labibas

plaujamahs maschines

(pafschgrahbdamahs),

ka ari

fahles plaujamahs maschines,
wisjaunafōs fastahdijumōs, no **William**
Atson Wood.

Weetneeks preeksch Kursemes

A. Blumbergis,

dsellektawu un maschinu fabrikt, Jelgawā.

Skohlneezes,

kas schetjenes skoblas apmekle, atrohni laipni usnem-
schahu pee **Anna Spure**, Jelgawā, Pahwila
eelā **Nr. 13**. Geesechana no satahs eelas, sehta,
weenu treti angstu. 2

Janna grahmata.

Klusas stundas

jeb

apzerejumi par bishbeles wahrdeem
daschōs laikōs

un pee daschadahm wajadfibahm.

No

Dr. Tholucka raksteem

pahrtulfojs

A. Blatschs.

Mafka 30 kap. fudr.

No troška Pehtermiischas pagasta teefas teef wiš teef ušajinoti kam lādās tōifnas parābdu prašfchanas buštu pēe nelalka Pehterneela Lauka-Lahšha salameela Jana Birkmana atlabahs mantibis, 6 nedeku laikā, no beidšama fludinajuma reškinajot, pēe Pehtermiischas pagasta teefas peeteikšes, ar to veedraudešhanu, ka pehž wāirs neweens neitš klaušhīs, bet mušhšga klufugešhana ušliska, — tāpat arī wiš teef, kuri nelalkin to parāhdā buštu, lišdš telstram laikam famus parāhdus tē ušdeht un pēe manibās ismakšah. 1

To buhs mehra liti!

Pehtermiischas pag. teef. namā, 13. Juni 1877. (Nr. 83.) Pag. teef. preefšfchēd.: W. Busch. (S. W.) Pag. teef. štrihw.: Rauwighy.

No Dšuhšhēs pagasta teefas teef wiš pēe Zukuma peederiga nomitrušha rehdineela Bernhard Habedāhtī parābdu prašfahst un wina atlabahs mantibās mantineeki ušajinoti, famus prašfchanas lišdš 11. August f. g. šheit veemeldeht, jo pehž šhi teemira neweens wāirs neitš klaušhīs. 2

Dšuhšhēs teefasnamā, 18. Juni 1877. (Nr. 160) Preefšfchēd.: J. Grünmann. Štrihw.: Berg.

No Dšuhšhēs pagasta teefas, Dohbeles aprakstī, teef wiš nomitrušha lāp: Ans Birkma parābdu prašfahst ušajinoti, famus prašfchanas lišdš 11. August f. g. šheit veemeldeht, jo wehšak neweens wāirs neitš klaušhīs. 2

Dšuhšhēs teefasnamā, 18. Juni 1877. (Nr. 155.) Preefšfchēd.: J. Grünmann. Štrihw.: Berg.

No Vihwesbehtēs (Vievdberšēn) pagasta magastnās liti 7. Juli 1877. g. Vihwesbehtē

500 mehri rudsu

mašatās dalās uš wairafsohlifchanu pahdeht. 1
Vihwesbehtē, 13. Juni 1877. (Nr. 111.) Par pag. wež.: R. Eichmann. (S. W.) Štrihw. val.: C. Dreymann.

Kad nu Ernest Karšohnā un wina teema Lotte Karšohn abi žaur nahwi ašgahšufšhi, bes ka buhu lādus meefžus mantineekus atlabahšhi, tad žaur šho Džins-Garofes pagasta teefa ušajina wifus, kam lādā mantofchanas rehte, tā arī parābdu praštajus un mehmejus, lišdš 7. September f. g. kas par beidšamo šflehšfchanas terminu tai leetā noliktš, šheit meldehtes; jo wehšak neweens wāirs neitš klaušhīs, bet ar parāhdneefem pehž lškuma darihš. 2

Dš-Garofā, 18. Juni 1877. (Nr. 55.) Preefšfchēd.: Muisemteef. Teef. štrihw.: Dandur.

Jaun-Jelgawās mahštāja mušhšas pagasta teefa ušajina žaur šho wifus pēe šhi pagasta peederiga nomitrušha Eisan salimeefa tehwa, Mikel Graudina, parābdu mehmejus un dowejus wāiswehšakais lišdš 15. Oktober f. g., kas par weenigo šflehšfchanas terminu noliktš, pēe šhīs pagasta teefas ar waijadšgahm peerahdšfchanahm meldehtes, famus parāhdus šhšhdšnahi un šhšas, kas dewuškī, faemē. Pehž wina termitra neweens wāirs ar famahm parābdu prašfchanahm neitš klaušhīs un ar nemeldejušhem parāhdneefem pehž lškumeem darihš. 2

Jaun-Jelgawā, 18. Juni 1877. (Nr. 41.) Pag. teef. preefšfchēd.: J. Kukur. (S. W.) Pag. teef. štrihw.: J. Ehwing.

Šwiteneš pagasta teefa dara šnamu, ka wina š. 7. un 8. Juli f. g. šhejenes Ruffšu trohga nomitrušha mubneela weštera Karl Sprinka mantibu uštrupē pahdeht. Pahdehti tiks: šhšas leetas, gultu drabnas, wšhriškū drehbes, lohpi, rait, ragus, lamanas, širgi, eejuhgi, arkti, ešefbas, laula šubleni, uššeta balsti, klutšhi un dehti, daišhadi leetas šohki un leela dāka gatāwās šatrahdatas deššnamas malkas. 2

Šwiteneš pag. teefā, 15. Juni 1877. (Nr. 107.) Teef. preefšfchēd.: J. Saleneef. (S. W.) Teef. štrihw.: Rosenberg. 1

Wifas šortes keegetu, šaufas plankas, dehsus un laktas pahdeht par wāiswehšakajem tēgeem
G. S. Jakobšohns,
Jelgawā, upes ešā, šakājā namā Nr. 4. aš bruhwera šermutša. 5

Apakšh paschu eeraštu pahraudššhanas, kā arī šintu rublu prehmijas apsohlifchanu un šlahrtigu atlhdšinaschanu, kad peerahdita mašal wehrtiba, pret apgalowotu šaturu, no

Bačarda superfoffateem

augstgrahdigu, mašalgrahdigu un ammoniakšalijas jau pahri par peezpādfmit gābeem mušhu semē pahštami un eelšh bruhles par šabeem atrašti. Šrah žums pēe

B. van Dyk, Rihgā.

General-lehgeris

wifadu semkohpibas mašchinu

no
F. W. Grabmana,
Nikolai-eelā, pretim šrahšneeku dabšahm, Rihgā.
Superfoffatu,
augstu- un semgrahdigu ar apgalwofchanu par šaturu no kuhštamas fofforškahbes.

Ženlāwās pagasta waldšfchana dara žaur šho šnamu, ka wina oštrdeen, 5. Juli f. g. uš pagasta magastnās

400 mehri rudsu

un

200 mehri meeschu

wairafsohlifchanā pret šlaidru ašmalku pahdeht. Pahdehtšfchana noitš Riterškafšes pagasta namā, kur arī buš redšami un eelšatami pahdehtšhanas nolihšumi. 2

Riterškafšes pag. namā, 22. Juni 1877. (Nr. 333.) (S. W.)

Nakti no 18. uš 19. Juni f. g. ir man weens tumšhi behrs, 4 gadus wež širgā, no wdeja auguma, 80 lišdš 85 rubl. wehrtis, no ganibahm nošagts. Žitas šhmes nau, kā šitai pēe labahs preefškahšas nags ar palawu pahrgruhšis. Kad man šlaidras šnās veenek, kur tas širgā dabujams, dabu

25 rubl. šudr.

patežibas malkas.

Jane Blumbach,

Rihbagās Šlapar šaimneeks, Tāšes aprinkē.

Langdāles superfoffatu,

teefšam iš fabrika Anglijā, Kulastles pilšehtā, pahdehtdam no lehgera un arī peenemam apstelleschanas uš leelahm partijahm, ar apgalwofchanu par šaturu pehž Rihgās politehnikas šimeleschanas.

General-agenti preefšh Kreemijas:

Goldšmidts un beedris,

Rihgā,

leelahs pilš- un šihter eelas šubri.

Baltijas semkohpejs un winna ammatš.

Pehž Wāžu šemmes-šaimneeka Ferdinānd Breithaupt semkohpibas rāšteem latwifšti šarakšhšis no
G. Blumberg,
Malka 75 kap. šudr.

Superfoffatus

un

Kaulu un šali mehflus,

apakšh

politehnikas išproweštanzijas kontroles, šura širžeem, kas wairaf par trihs širawem wehš, pirkšhš prežes pahri par weli analizee. — pahdeht

Ziegler's un beedris,

Rihgā, pilš-eelā Nr. 19.

Gruntšgabala

pahdehtšhana.

Kownas gubernā, Wifšu pilšehtnā, ir dewinas puhraweetas leelš semes-gabals, uš šura leela dšhwojama ehla, šhehtis, lohpu škali, ledus pagrābs un dāšhadas pēe wirtškafšes waijadšgas ehšas atrahdāhs, kā arī leelš abheku dahšes, no brihwas rohšas pahdehtdāms. Žaur rāšteem war uš šho adrešī rāšhst: Organist J. Feldmann in Birsen, pr. Banške. 2

Waišlas kehwes

un kameli ir pahdehtdami Jaun-Platoneš krohnamuškā. 1

Augstgrahdigu un englišhu

superfoffatu

tur arweenu uš lehgera un nem apstelleschanas preti

G. Šepferis,

Jelgawā.

Preefšh fama apteeka, Peepajā, melle weenu mahžekli

ar šikumigahm šhohlasleehšbahm preefšh Fertijas uš ahtu eelšfšchanu 3

Jul. Bienemanns.

Arklus,
 is koka un dselses, kà: **Udlera, Ho-**
henheimes, Anglu un Sweedru;

„Buckeye“

Amerikas sables un labibas plaujamahs
 maschines;

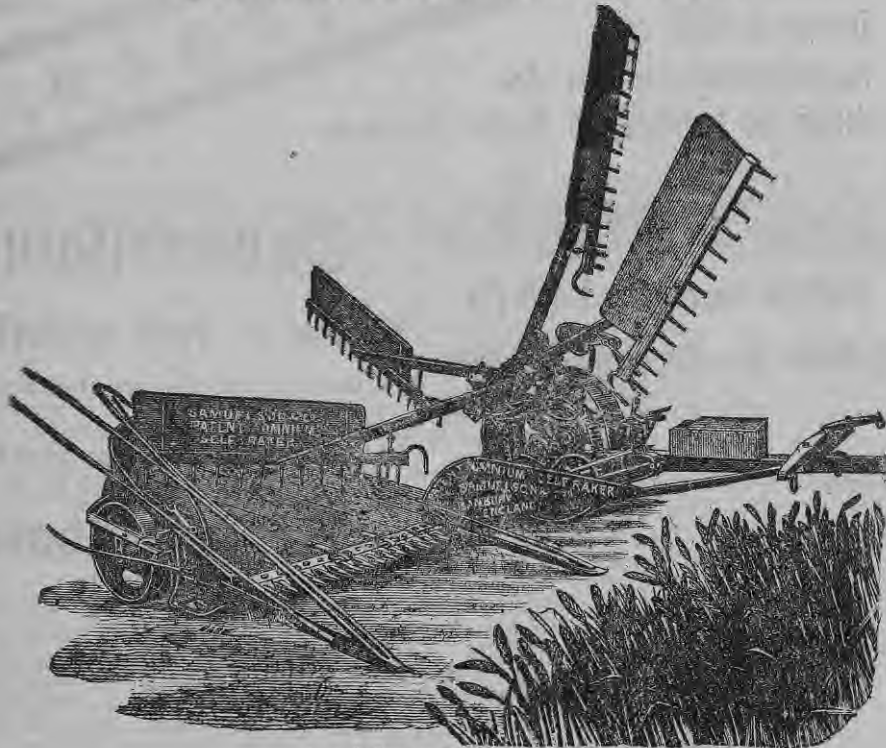

kulamahs maschines

ar stitehm un stejeem; labibastihrischanas-
 un efektu-maschines, un **Muston Prok-**
tora lokomobiles un kuhlejus pahrdohd

Ziegler's un beedris,
 Rihgà, pils-eelà Nr. 19.

Samuelson un beedr.

pafchgrahbdamahs
 labibas plaujamahsmaschines,

kà art

sables plaujamahsmaschines,

wisjaunakajods sastahdijumods, ihvaschi preeksh scheijeenes wajadstibahm kochti derigas,
 peedahwa

H. C. G. Webers un beedr. Jelgawà.

Skoblasbehrni

teel laipni usnemti leclajà eelà, blakam realkoblas
 Nr. 32, ehrebt, pa labo rokhu, pee **Burkewitz.**

Jann-Swirklankas

tirgus

tiks 18. Juli pee **Zahtschun** krohgus noturehts.

Kleinberga privat-skohlà,

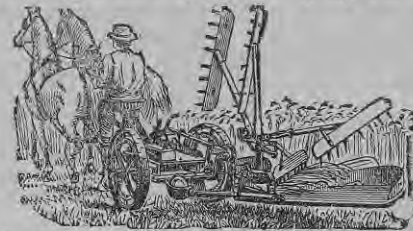
Jelgawà, satajà eelà Nr. 24 a, teel libds **S. An-**
gust f. g. jauni skoblenti usnemti (ari kobr-
 telh). Skoblentus sde sagatamo us realkoblas ter-
 ziju (trešho klasi). Ari tabdi, kuri pagasta- jeb ele-
 mentarskoblota, kà ari pilniga ariklasfoblas eskami
 grib nolikt, war sde stundas dabuht. 2

Skoblenti,

tas schejeenes gimnastiju jeb ari zitas skoblas apmekle,
 atrohn laipni usnemšanu un labu usraudību pee
 kaidas kreeru familijas wales eelà Nr. 51, pee ešera
 wahreem, zimernana **Deutera** namà.

„Champion“

planjamahs maschines,

ar kurahm kursemè, Widsemè un Zgauntjā wairak ne-
 kà 120 mušchās strahda un kuras pee wahda war
 peesault.

P. van Dyk, Rihgà.

P. van Dyk
 Rihgà, Smilšwuelà,

Claytona
 lokomobiles un
 kulam. maschines,

Packarda

superfossatus
 un wifadas laufstamneezibas maschines un rirkus.

Tas

Abbola-dahrsneeks,

jeb:

Pilmiga pamahzichana

wiffabus augligus dahrs-fokhus audsinacht un kochyt.

Sarakstita no

Zahna Chrmanna Zihgra.

Matka 40 kap. fudr.

Peo **J. W. Steffenhagen** un dehta **Jel-**
gawà nupat isnahza

Latiweeschu walodas gramatika

preeksh

skolahm un pafchmahzibas.

G. Laurinsh.

I. kahps.

Matka 1 rubl. fudr.

Bischu grammatina,

jeb:

Ihsa pamahzichana

kà bites kursemè un Widsemè jakochyt, farakstita no

Dalbes mahzitaja **G. Kupffer.**

Matka 20 kap. fudr.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinas. Ko lehti pehr, tas dahrgi maks. Misiones lupa.

Sinas.

Jelgawas gimnastija 21. Juni tika us uniwersitetehm atklasti 11 jauneki, kas bij gimnastiju zaurigahjuschi.

Dohbeles zeen mahzitajs A. Bielenstein, Latweeschu draugu beedribas presidents, 15. Juni swineja sawus 25 gadu mahzitaja amataswehtkus. 15 gadus winsch Jaun-Auzes draudsei par ganu un mahzitaju bijis un 10 gadus nu jau Dohbeles mahzu draudse. Bet neween ta draudse, pee kuras winsch amata stahw, scho sawa augstizeenita un sirsniigi mihlota gana un mahzitaja gohda deeninu mihli eewehroja, bet Bielensteina wahrdes sneedjahs dauds tahlak, sneedjahs pahw wisu muhsu tehwiu, jo tee 25 spehka gadi, ko B. sawa mahzitaja amata aishwadijis, ir ari bijusch gadi, kur winsch tikusch un leela swehtiba ir strahdajis wifas Latweeschu tautas tihruma. No Deewa apdahwinahs ar ihpashu dahwanu preeksch walodu dibinaschanas, winsch ar scho dahwanu ir ihpashu kalpojis Latweeschu tautai. Winsch ir klausijees un mahzizees, meklejis un gudrojis, razis un krabjis tahs garigas tautas mantas is pat senatnes un ar wisu mihlestibu gar Latweeschu walodas dsilumeem darbodamees ir palizis par to pirmo prateju un meisteru muhsu walodas leetas; kaut gan pats ne no Latweeschu tautas, winsch ir til sirsniigi un stipri gar Latweeschu garigu mantibu puhlejees, ka gan neweens no muhsu pa-audses is pascheem Latwijas dehleem newarehs ar winu eeksch tam mehritees. Wina puhlini muhsu skohlasbushchanas leetas, wina darboshanahs gar muhsu ortografiju, wina daschadas pamudinashanas, ko ka Latw. draugu beedribas galwa dauds draugu un mahzeflu firdis sehjis, tee ir dsihwa atminu, tee stahw tautas preekscha. Wina Latw. gramatikas ir ar augstahm slaweschahanahm gohdinatas, wina daschadi raksti muhsu tehwijas dsihwes leetas stahw zeena ir pat tahlu aish muhsu tehwijas rohbescheem. Preeksch schihs gohdadeenas nahza ari tas wehl klah, ka tas leelais darba gabals, kuram Bielenstein mahzitajs par galwu bij, prohteet. Dohbeles emendazijas darbs, nupat bij lihds galam iswests un tiklah Kurseme ka Widseme tam darba wadonim to pelnitu pateizibu gribeja pasneegt. Ta tad tai mahzitaja gohdadeena salehjahs daschadaschadas gohdinashanas lohpa. Nihia agruma gohdatehws bij ar dsiesnu skanahm mohdinahts un no draudses lohzeflu un tuwako draugu mutes apshweizinahts. Ap pulksten 11. sabrauja mahzitaja muischa tahlaki weesi, pee kahdi 60. Kad tee bij sapulzejuschees, tad gohdatehwu widu nemohht nodseedaja to dsiesnu: Lai Deewu wisi lihds nu teiz u. t. pr. Behz tam tad Kursemes general-superdents mihliga usrunas wahrdä apshweizinaja to ganu un

mahzitaju, kam Deews dewis 25 gadus swehtiba wina wishna kahnä strahdaht un atgahdinaja, zik lohti schahda deenina to zilweka firdi pazila; bet zik lohti wina ari pasemina un paslubina teikt to Deewa schehlastibu, kurai ween tas gohds peeder; beidsiht isteiza gohda wahrdus no Kursemes banizteesas tam ustizigam ganam, kas neween preeksch tahs ustizetas weenas draudses, bet ari sawa tahlaka darboshana wifahm Kursemes Latw. draudsehm derigi kalpojis. Behz tam nu atkal Leel-Auzes prahwesta tehws von Naisson ar sirsniigem wahrdem wisu Dohbeles aprinka mahzitaju wahrdä gohdinato apshweizinaja, un tam mihlu swehtku dahwanu no amata brahseem nodewa, smalki isstrahdatu ohsola rakstamo galdu lihds ar wisu galda eerikti un krehflu. Zeen. Brasche tehws, wezs Bahrtawas mahzitajs, pasneedsa laimeswehleschanas no amata brahsu pufes is Grobinas prahwesta aprinka. Sezes mahzitajs Wagner Schepilsprahw. apr. amata brahsu sweizinaschanu, Lutrinu mahzitajs no Kuldigas aprinka, Biltenes prahwests Hillner no sawa aprinka, Kursemes schuhkrahta kungs, Blihdenes z. mahzitajs, isteiza gohdinashanas wahrdus par wisu to ruhpeschanohs un darboshanohs, kas skohlubushchanai par labu nahfusi un par ko kates skohlotajs ikweena lauffskohla B. wahrdu ar gohdu un pateizibu min. Jelgawas gimnastijas wirsflohlotajs Diedrichs pasneedsa gohda diplomu no Kursemes fabedribas „der Literatur und Kunst.“ Laimeswehleschanas un gohdawahrdus atnesa no Nihgas un Widsemes banizteesas un amata brahseem. Kasnamuischas z. mahzitajs Rutkowsky, ka Kursemes direktors no Latw. draugu beedribas garaka runa latw. waloda ar pateizibu peemineja tohs darbus, kas Latw. tautai no B. atlehsuschti un beidsiht ar silteem wahrdem atgahdinadams to beidsamo leelo darbaganahu, pee kura B. sawus stingrakohs spehku gadus un sawu azu spehku aisdewis, to darbu pee bihbeles; par peeminu pasneedsa dahrga wahka eeseetu pirmo eksemplari no emendekretahs bihbeles. Behterupes z. mahzitajs Neuland ka beedribas direktors no Widsemes pufes isteiza sirsniigds wahrdes sawas un sawu amata brahsu juhsmas un pateizibas is Widsemes. Latw. aw. redaktors wehl peelika pahri wahrdus ka balsu is paschas Latw. tautas, kas sin gan sawu draugu zeenah un winam schini gohda deena dohd sawu „Baldeews!“ par wisu labu lihds schim un sawu „Deews palhds!“ turmakä muhscha zelä. Kad nu wifas runas bij beigtas, tad swehtu tehweiff nofkaitijuschti scho pirmo zehleenu nobeidsa. Nu fahkhs tahs stundinas, ko mihligi draudsigä lohpubushchanä pawadija. Pee gohda makites, kur kahdi 70 lohpa bij, netruhka daschadu jautru runu un wefelibas usdserfchanu un jauki ta ta deenina tika pawadita. Draugi schkiretees gohdatehwam wehleja, lai Deews winam liktu pilna sweikumä wehl selta amata kahsu deenu peeredseht.

Jauns dseefmugrahmatas isdewums. Nupat mums roškās nahza glihts eksemplars no Kursemes wezahs dseefmu grahmatas, kas Steffenhagen kunga drukatavā nupat us jaunu drukata un laudis illsaista. Drukatawas kungi aprehkinajuschi, ka ta jauna, pahrabota un no jauna fastahdita Kurs. dseefmu grahmata, pee kuras tee emendazijas darbi, kā nesen sinojahm, gan us galu sieidsahs, tomehr wehl schini gadā gan nebuhš jau laudihm dabujama, tapehz tad ir wehkreis to paschu wezudseefmu grahmatu (dseefmu dalu lihds ar Dahwida dseefmahm) nodrukajuschi, lai waijadsibu ispilditu. Schis jaunais isdewums ischkirahs no agrakeem zaur leelaku glihtibu, papihrs ir labš, grahmata ir ar sikhaku, bet lohti gaischu rakstu (agrako 676 lapu weetā peeteef ar 556 l.), tuklaht formahts ir dauds masaks, nekā agrakais, tā ka basnizlaudihm buhs ihsti mihli, jo ir weegli us basnizu un zitur kur lihdsanamama. Daram tad lastajus, kas warbuht pehz tahdas wehlejuschees, us scho dseefmugrahmatas isdewumu usmanigūs. Wina ir jaukōš, ari ihpaschi dahrgōš wahkōš, pehz patilščhanas dabujama.

Widsemes muischneeku konvents tai leetā, deht zetamas jaunās gimnastijas Zehfu apgabala, ir nospreedis, ar to no Keisara majestetes schehligi dahwinatu 10,000 rubtu peepalihdsibu, pirkt to Birkenruh skohlas gruntsgabalu pee Zehfihm un to istaisht par ohtru semes-gimnastiju. Tahs rīses un aprehkiumi, zil jaunahs skohlas ehkas maksahs, tiks nahkoschai muischneeku konventa sapulzei preeščhā likti; tai komisionē, kas wisu to lai isdara un sagatawo, ir eewehleti: tee landrahta kungi von Kahlen un von Richter, un barons M. Wolff.

Widsemes laufskohlās 1875/76. gadā 125 draudses skohlās 186 skohlotaji mahzija 3273 puis. un 1015 meitenes; 934 pagastu skohlās 1025 skohlotaji mahzija 39,914 gruntigu skohlasbehrnu un 29,885 repetizijas skohlenu. Tā tad pawisam stahweja darbā 1211 skohlotaji pee 74 tukft. behrneem.

Rihgas gubernas gimnastija Juni mehnesi atlaida 10 jaunekus, kas bij gimnastijas kursu pabeiguschi.

Widsemes muischneeku wezakajam ir luhgschanas raksts eefneegts, lai gribetu palihdsiht, ka Sibirija, Jeniseiskas gubernā, Nischni Bulankas kolonija preeščh turenēs Latweescheem tohp luteru mahzitaja weeta eerikteta. Tee us Sibiriju aisdihste ir 2 schkirās eedalami. Tee weeni, kas breefmigakt noseeguschees, tohp pee kalna razeju darbeem jeb selta masgatuwahm nodsihti; tee ohtri, par masakahm noseedsibahm, tohp us kolonistu dshwi us Sibiriju aisdihsti. Luteru mahzitam Kosmanam, kas no 1856. lihds 1862. gadam bij par diwisionēs mahzitam Nih-Sibirija ar toreiseja generalgubernatora Murawjewa palihdsibu isdewahs Wisaugstaku atwehleschanu isdabuhst, ka wisem aisdihsteem no ewang. luter. tizibas, kā Pinneem, Wahzeescheem, Latweescheem un Igaumeem tohp weenā weetā dshwe eerahdita. Kamehr nu Kosmann mahzitam tur amata stahweja, winsch scho sawu darbu augli ustizigi kohpa un fargaja, bij tai kolonijai par ganu un mahzitam un kaut gan tam wareni leels aprinkis bij preeščh dwehseku kohpschanas eerahdihst, winsch tomehr zaurus 7 gadus to darija, ka katru gadu tohs wasaras mehneschus pawadija schinis kolonijas un strahdaja nepeekusis tur pee tahm palaisstahm dwehselem. 1862. gadā winsch nahza zita amata weetā, atpakat

us Siropu, bet par schim kolonijahm winsch ruhpejahs wehl tāpat joprohjam ar wisu sirdi. Winam isdewahs palihgu atraft pee grafa Armfeldā, Pinnu semes generalgubernatora un preeščh Pinnu kolonijas Werkni Sujeluk tika weens ihpasch Pinnu mahzitam eezelts, kas no 1863. gada usnehmahs garigi apkohpt ari tohs Igaunus Werkna Bulankā. Tā tad nu tik ta Latweeschu un Wahzu kolonija Nischni Bulankā ir wehl befawa gana un mahzitaja. Tapehz tad Kosmann mahzitam, kas tagad Saratowā par mahzitam, ruhpedamees par scho koloniju un sinadams, zil lohti tahm dwehselem tur ihpascha gariga apkohpeja waijaga, ir Widsemes muischneeku wezakajam to luhgschanu preeščhā zehlis, lai Widsemes landags gribetu schehligi palihgā nahst, ka tur waretu weenu mahzitaja weetu eeriktet un mahzitam tai kolonijai apgahdaht. Konvents ir nospreedis, scho leetu, kur ja-apnemahs preeščh wiseem laikeem weenu jaunu mahzitamweetu ustureht, likt preeščhā nahkoscham landagam; tāpat ir to leetu jau tagad ari Widsemes konsistorijai preeščhā lizis, lai tiktu ari draudses schi leeta sinama darita un mihlestibasdahwanas preeščh tahs krahtohs; tuklaht farakstisees ar Kursemes muischneeku wezako, ka warbuht no abu gubernu pufes scho leetu spehs isdarht.

No **Walkas** sino par teem tur notureteem ekfameem tik lab draudses skohlotaju — kā pagasta skohlotaju seminaros: Draudses skohl. seminarā ekfami bij no 10. lihds 15. Juni, bij peemeldejuschees 12 seminaristi un 2 ahreneeki; seminaristi wisi pastahweja ekfamā, tee ziti 2 ne. Pee usnemschanas-ekfama 17. Juni no peemeldeteeem 25 Latw. jaunekteem tika seminarā usnemi 12 un no peemeldeteeem 3 Igaunu jaunekteem 2. — Pagasta skohlotaju seminarā ekfami bij no 10. lihds 17. Juni. Wisi 12 seminaristi, kas bij meldejuschees, pastahweja ekfamā. No ahreneekteem bij 25 meldejuschees, 2 bij no teem par jaunu, 3 pastahweja pareisi ekfamā, ziteem wehl weenā un ohtā sinatnibā ir ohtreis janahl pee pahrbaudischanas. Pee schi seminarā bij 54 meldejuschees, kas gribeja tur eestah, no teem tika 18 usnemi.

Preeščh Igaunu Aleksander skohlas beidsamajā laikā atkal laba teesa dahwanu sanakusti, no 11. lihds 15. Juni wairak nekā 1000 rubti. Pawisam preeščh schihš skohlas jan ir kohpā 24,944 rubt. 12 lap.

Wilandes pilsehts ir apnehmees preeščh Wilandes gimnastijas ilgadus pee ustura naudas no sawas pufes klaht doht 800 rubt. un tāpat aismakst wifas pilsehtu nodohschanas, kas us scho gimnastijas namu kristu.

Pa wisu Kreewu walsti 1875/76. gadā elementar- un laufskohlās bij skohlenu skaitis ap 1 milionu. Kad wifus behrnus no 7. lihds 14. wezuma gada gribetu skaitiht skohlenu skaitā, tad isnahktu pee 11 milionu skohlenu, bet kā ta skohlas buhschana tagad stahw, tad if us 48 wihriščku dwehselem war skaitiht pa 1 skohlenam un if us 211 feew. dwehselem pa 1 skohlneezei. (Kreewu walsti dshwo 38 miljoni wihr. un 39 mil. feewiščku).

No **Saratas** (Besarabija) efam no turenēs z. mahzitaja Katterfelda, tā aprinka kara lasaretu apgahdataja, schahdu rakstu preeščh Latw. awisem fanehmuschu:

„No Jelgawas wahzu draudses ir mums zaur Seesemam

mahzitaju 475 rubl. preeksch dibinajamahm 10 gultahm, no Jelgawas latw. draudses zaur Schulz mahzitaju 50 rubl. preeksch weenas gultas, bes tam mihtsch peefuhtijums no latw. grahmatahm, no Strundas draudses zaur prahwesta lungu Grot 40 rbl. preeksch 1 gultas, no Meschamuischas mahzitaja 40 rbl. (1 gulta), Kuldigas wahzu mahzitaju Maeder 52 rbl., Kuldig. latw. draudses 12 rbl., zaur Lutrinu mahzitaju Safranowicz preeksch 2 gultahm, no Jaunmuischas pagosta 50 rbl., preeksch weenas gultas un no Lutrinu basnizdraudses 53 rbl., preeksch ohtras; no U. D. 40 rbl., zaur kapteini R. 22 rbl., zaur apteekeri B. no Leepajas 125 rbl., no Skohdas un Preekules 13¹/₂ rbl., no T. M. 1 rbl., — kophä 973¹/₂ rbl.

Schis mihlestibas dahwanas tiks pehz dahwanataju wehleschanahs isleetatas un tahs gultas teek nostahditas muhsu lasarete Nr. 1., kas faufsees „Kursemes lasarete.“ Tahs preeksch flimeem un eewainoteem karawihreem Sarata eeriktetas 100 gultas ir 5 namds nostahditas. 25 gultas, ta Kursemes lasarete, ir apaksch pascha muhsu diakonisu nama jumta. Man ka Kursemneekam ir leels preeks, ka scho ew. lut. koloniju draudschu mihlestibasdarbs ir Kursem tahdu leelu palihdsibu atradis. Zaur to mums pasneegtu palihdsibu mums ir bijis eespehjam, muhsu darbalauku paleelinahst un bes Saratas lasaretehm ar tahm 100 gultahm wehl 5 lasaretes ar 213 gultahm eerikteht ahrpus Saratas, us ta zela starp karalauku un Benderu. Us ta zela no Kilijas us Saratu ir Datarbunara masa zela lasarete eetaifita, starp Ismailu un Saratu atkal Kubeja, Denezwa, Tarutina un Mansira, gultas ir wiswairak no dsels, falmu mais apakscha, madrazis wirsu ar galwas spilweneem, palagi un deki ir no Odefas luteru feewischkeem schubti un tee labakee, kahdi lasaretes redsami. Kristiga mihlestiba ir gan jau dauds pee mums strahdajusi, bet tomehr mums dauds kas wehl truhft. Apteeku eerikteschanas, kuknu eetaifischana, transport ratu eeriktes ar wisadeem sehdelkeem, zilajameem, iswehdinajameem audkla jumteem pret negaisu un faules karstumu u. z. prafa summas, ko mehse te sawa paschu puse ween nespehst fadabuht. Ta tad issakam firnigu pateizibu par to mums parahditu palihdsibu un luhdsamees, lai tas bagats Deews un Kungs to atmakfa, bet nesam ari turklaht no jauna to luhgschanu pee wifseem mihsteem brahteem un draugeem tehwijs: Palihdsseet mums, schehlsirdibu rahdiht teem nabagu flimeem un eewainoteem, tas Kungs to atmaksahs. Katterfeld.“

Turklaht zeen. Katterfeld mahzitajs mums wehl raksta, ka winu dakteris Dr. Gaethgens ar 4 diakonisehm, un 4 peekrautahm ohrehm ir nupat nobraufuschi us Kubei pilsehtinu, 73 werstes no Saratas, us Galazas pusi, it pee paschas rohbeschas, ka war tur slimneekus fauent. Tur ir 30 gultas gatawas. Tik ko tur bijuschi nonahkuschi, te gabjuschas patlaban zauri pahri regimentes, kur wareja tuhda daschu noguruschu brahst ar kahdu dahwaninu is wesumeem atspirdsinahst.

Ko lehti pehrk, tas dahrgi makfa.

Schis sakams wahrs ir ihpaschi pee P. pagasta D. peelihdsinajees. So diwidemitpeezi gadi jau pagahjuschi, kamehr P. pagastam skohla no leelkunga eerikteta, un kura pehz wina pawehles ihpaschs flaits bahra behrenu ktru seemu us wina kostehm tapa mitinati, un ar wisahm skohlas wajadsi-

bahm apghadati. Neween bahrini, bet ikkarris. kas tik toreis skohlu apmekleja, dabuja bes kotes wisas skohla wajadsigas leetas no leelkunga par welti, ka tahseles, griseles, grahmatah, siwezes, tinti un papihri. — Bet tas nebij toreis labi deefgan, zil dascha mahte neskradiba blandama apkahrt pee teefas-wihreem, ka winas behrens no skohlmeistera tophoht mohzihts. Un schee atkal skohlmeisteram preekschä zehla, zil un ka drihstohht mahziht. —

Pagahja gadi un gadijabs sapraschana, fahka jau speestees, lai behrni skohla tiktu eenemti us leelkunga kostehm. Bet ari atmahza laiks, kur leelkungs bahrinus wairs ne-apgahdaja no sawas paschas kules, bet zaur kontrakti uslika tohs fainneekem, pee kureem par wasaru kalpojuschu. Pagahja kontraktes gadi, gadijabs jaumas, te ari atradahs eefschä, ka fainneekem skohlmeisters janolohne! Un ja rentes lungam muischas ehrberga wajadsetu, tad ari wehl jaums skohlasnams jabuhwe; tas nu israhdijs par dauds, blahwa un schehlojabs. Tad ari leelkungs eerahdijs pagasta widu, atweeglinadams wezu frohgu, kas pahrbuhwejams, ar wifu tur peederigu semi, ptawu un ganibu, un wehl fohlijabs peepalihdsseht ar naudnu, bet tas wehl bija par grubtu.

Pastarpahm usnahza jauni pag. lik.; nu bija grubti, pulkagalwas apaksch weenas zepures dabuht!

Weena partija gribeja schä, ohtra atkal ta.

Bet tomehr, kad leelkungs muischas ehrbergi usteiza, ka padimi gadeem wajag no muischas skohlai buht ahra, fahka zee-taki dohmaht us frohgus pahrtaischanu preeksch skohlas. — Sadfina alminus, fapirka steegelus, faweda un apzirta balkus, taifst B. pagasts jaunu skohlu — te gadijabs atkal gudras galwas, kas zehla pag. wez. jautajumus preekschä: Kas tik winu buhschoht ustureht, kad ari winu ustaischs? Lai metotees ar kaiminu pagastu kophä. Te ari pag. wez. fahka galwa reibt! — Kas sin, waj nebuhtu labaki, prasht zeen. mahz. padohmu? lai gan zeen. mahz. atbildeja, ka winsch negalwojoht wis, ka buhschoht par peezi mahrti lehtaki isnahst. — Nu spreeda, studeereja un gudroja, lihds beigäs fajuka. Usnahza flitti gadi un nelaim; nodega frohgus, iskusa almini, nosaga steegelus, fapirka balki, isputeja B. pagastam jauna skohla, isofina muischas kungs no ehrberga; nu wajadseja ihreht, jo zeen. mahz. ne-atlaida bes skohlas, kur tik ilgus gadus skohla bijusi. —

Nu ir leelajai gudribai weenreis gal, jo jaunee skohlas likumi ne-atwehl wis wairs gadeem gudroht un lohziitees, bet peespeeda par nepatishchanu, ka tikai wajag taifst. Ja weeni nespehj, tad ar kaimineem kophä. Nu buhtu pateesi grubti, jo leelkunga labprahstiba wairs nerahdahs; jo skohlas nams nahf zita kunga grenze un nepatishkamä purwmala weeta, warbuht kahdus peezdesmit fohkus no welenu purwa, kur skohlmeisteram gan wajadsehs leelu aktiau doht, lai behrni neprohwe, zil dsitas welenu bedres. —

Tad ari wehl jamahzabs pasht kaiminu fadsihwe starp winu kungeem, kuri wairak ne par matu nedohd, ka likumi pawehl un wehl pehz muhsu dohmaht ne to. — So nu buhs japahrteek bes skohlas galdeem, un tad wehl jamahzabs skohlasnams bes stalaschahm uszelt. —

So labi gribeja, nu ari dabuja.

Stuhra Janis.

M i s i o n e s I a p a .

VI.

(Europinajums.)

Starp teem misionareem, kas wīnu darbā eestahjāhs, bij wifuteizamais Christian Friedrich Schwarz, aridsan deewa-
hijstgu wezafu dehs; wīnsch studeereja Hallē ap to laiku, kad
weens misionars no Trankebaras tur bij atbrauzis, misiones
rakstu drikschānu apgahdaht; tas wīnu usmohdināja us misio-
nes amatu; 1. Februar 1750. g. wīnsch 24 gadus wezs
eelahpa kugi un pehz 6 mehnescheem eebrauza ar augstu preeku
Trankebaras ohstā; tai karstā semē, kur misionari ilgaki nekā
10 gadus newar iszeest, Deews wīnam palihdseja deenas kar-
stumu un nastu panest 48 gadus. Tamuku walodu ismahzijeest
pehz 4 mehnescheem wareja tureht pirmo sprediki; pirmo gadu
pawadijis, wīnsch wareja 400 paganus kristiht. No Tranke-
baras wīnsch mehdsā misiones reisofchānu usnemt un eedams
zaur semehm un pilfcheem bes bailehm pasludināht to preezas
mahzibu draugeem un eenaidneekem, kristiteem, muāameda tizi-
geem un paganeem, no wīseem gohdam usnemt; aridsan tee,
kas wīnu dsirdejuschi, negribeja tizeht, sazija no wīna: „Deewa
preesteris preeksch wīfahm tautahm ir parahdijeest!“ 1766. g.
wīnsch atstahja Trankebari un apmetahs Tritschinopoli; tas
bija zeetofnis kahnōs, kur Angleschu karapulki stahweja.
Wīnsch tē wīswairak puhlejāhs ar Angleschu karawihreem un
teefaslungem, kas Deewu pawīfam bij atstahjuschi; Deews
wīnam palihdseja dauds no wīneem atgreest pee Deewa un ar
wīnu dahwanahm usbuhweht staltu basnizu. Swehtdeenās
wīnsch tē tureja no rihta deewakalposchānu ar Tamukeem, pulk-
sten 10. ar Anglescheem, pehz pusdeenās ar Portugischeem,
wakarā wehl bihbeles stundas ar Europeescheem un nakti atkal ar
Tamukeem. Pa nedelas deenahm wīnsch isgahja teem paganeem
no Kristus sludināht; 1772. g. wīnsch bij sewim 8 jaunekus no
paganeem isaudstinājis par darba beedreem; no sawahm masahm
eenahschānahm wīnsch ustureja neween fchōhs palihgus, bet ari-
dsan tohs nabagus no sawahm draudsehm, un tomehr wehl wīnsch
wareja atstunt bagatas dahwanas, ko ziti kristigi draugi tam gribeja
pafneegt. 1778. g. Schwarz atstahja Tritschinopoli un apme-
tahs Tantschaurē, aizināhts no weena Indeeschu printscha, kas
wīnu labprahē klaufija, un tomehr newareja atgreestees meefas
fahribas deht. Pehz wīnsch augstā gohdā stahwedams no Ang-
leschu gubernatora tapa luhgis, meeru dereht starp wīnu un
weenu stipru Indeeschu firstu, un kad beidsot tomehr karfch
iszehlahs, tad wīnsch bada laikā dauds nabagus ustureja, labibu
fawirzis, wīsi, pagani un kristiti wīnu fauza: „Schwarza
tehws.“ Kad Tantschaurē firsts no Anglescheem tapa nozeltis
no waldischānas, tad Angleschi Schwarzu eezehlā par waldi-
neeku, wīnsch gahdoja par labahm skohlahm, taifneem teefas-
lungem, bet pahr wīfahm tahm waldischānas subdischānahm
wīnsch nepemirsa sawu misiones amatu; wīnsch mahzija behr-
nus un paganus, meeloja atstahtus flimneekus lihds nahwes
stundinai; wīnsch nomira 13. Februar 1798. g., 71 gadu
wezs palizis.

Igahjuscha gadu-šimtena beigās Wahzsemē zehlahs bahrgi
netizibas laiki; Wahzeeschi, kas lihds 100 misionarus us In-
diju bij suhtijuschi, peemirsa Indiju un to misiones darbu, un
nesuhtija wairs neds misionarus neds misiones dahwanas, tā ka
tur misiones darbs apstahjāhs. Ap to laiku Deews usmohdi-
nāja Anglija deewabijigus wihrus, kas Wahzeeschu atstahtas
drumas fahza kohpt. Seemet-Amerikaneeschi Anglescheem
steidsahs pakal un beidsot atkal aridsan Wahzeeschi atgahdajāhs
to swehtibu, ko Deews zaur wīnu tehweem bij padarijis, un
usnehma atkal sawas atstahtas pehdas. Preeksch-Indija tagad
strahda misionari aumalahm no wīfahm tautahm; skaita tagad
tur lihds 450 misionareem, 330 ewangelijuma tizibas basni-
zas, 120,000 kristitu, 1500 skohlas ar 25,000 skohlneem,
kas tohp mahziti eeksch deewawahrdeem; elka-deewu nami gul
fagruūfchi, elka-deewu kalposchāna tohp atstahta, kaudis paschi
kristigai tizibai dohd leezibu, ka dabahs wīrsrohtu; Indija ir
ta sahtena pils un zeetofnis, pret kuru Kristus karawihri fa-
pulzejuschees, wīnas muhrus fadrupnāht un usnemt. Deews
pats sawam dehlam tohs zelus pee Indijas paganeem ischkr
un lihdsina. Angleschu andeles beedriba ar wīsu sawu eemih-
linaschānōhs un padohschānōhs pret paganu mahneem nespehja
panahkt kauschu ustizibu un mihlestibu, bet 1857. g. starp
wīnas karaspehkeem zehlahs breesmiga fadumpofchānahs, faru-
nājahs us weenu deenu wīsus Angleschu wīrsneekus aplaut,
sweeschineekus isdshht. Seemet-Indijas galwas pilfchē, Delhi,
tapa wīsi wīrsneeki nomaitati un dumpis kā pluhdi appluhdināja
wīsu Indiju. Afinis tezeja ar straumehm, Angleschu seewas
wajatas un nokautas, pilfchēti nodedsmati, behrni us schleh-
peem usdurti un uguns leesmās eesweesti, basnizas, skohlas,
misiones stoziones isphohstitas, draudses isklichdinatas, misionari ar
sawahm seewahm nositti, un ja wīsa Indija, kā bij norunāhts,
tas dumpis buhtu iszehlees weenā deenā, tad neweens Europee-
tis nebuhtu isglahhts tapis. Schauschālas pahrmehma wīsus
kristitus, un tee brehza us to Ringu. Anglijās kehneene
isfauza leelu luhgischānas deenu wīseem faweem pawalstneekem
us 17. Oktober 1857. g.; Anglijās kehneene ar sawu tautu
pasemojahs pret Deewu kā weens wihrs. Deews wīnu brehk-
schānu paklausija: Angleschu karaspehks salafijāhs no wīfahm
malahm, Delhi, kur tas uguns bij ispruzis, tapa eenemta un
pehz 1½ gadeem tas dumpis bij apklusināhts. Bet ta ande-
les beedriba, kas ar sawu besdeemibu few to sohdbu bij
uskrahwust, sawu walstibu bij paspehsejusi. Weena bafšs
gahja zaur wīsu Angliju, ka ta leeta wairs tā newarohht eet us
preekschu, un 1. Nowember 1858. g. kehneene ar sawu
parlamenti islaida sludināschānu, ka andeles beedriba ir nozelta
no sawas waldischānas, un ka kehneene pati usnehmūst
to waldibu, un ka wīna waldischohht kā kristita kehneene,
gan neweenu nepreespehdama pee kristigas tizibas, bet ari-
dsan paganu elka-deewu kalposchānu un mahnus ne-aistah-
wedama. —

(Us preekschu wehl.)

Latw. Awischi avgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No genjures atwehlehts. Mihā, 2. Juli 1877.

Drukahs pee J. W. Steffenbagen un dehta.